

JOK-BLADET

2 - 2010

Text/innehåll där ej annat anges:
Olle Bernard (2010.09.10)
E-mail: olle.bernard@comhem.se
JOKs hemsida: jok.hemsida.net

EN ANING RARITETSfattigt, MEN BRA HÄCKNINGSRISULTAT PÅ JÄRVAFÄLTET

Sommaren 2010 kommer vi att minnas som riktigt het i vår del av landet, då temperaturen låg på svettiga 25-30 grader under flera veckor.

Raritetsmässigt blev det dock inte sommaren så särskilt het på Järnafältet. Helt raritetsbefriat var dock inte Järnafältet eftersom följande för området ganska så rara arter observerades under perioden april - augusti:

Gravand, 1 ex. som tillfälligt rastade på Säby strandäng.

Brun glada (6:e fyndet av arten på Järnafältet).

Kustsnäppa (3:e fyndet av arten på Järnafältet).

Myrsnäppa (även detta 3:e fyndet på Järnafältet).

Flodsångare (2:a fyndet av arten under 2000-talet).

Busksångare (även detta 2:a fyndet under 2000-talet).

Höksångare (2:a fyndet på Järnafältet).

Under den varma sommaren konstaterades att flera av Järnafältets häckande fåglar lyckats mycket bra och bland framgångsrika häckfåglar kan nämnas:

Brunand, som satte nytt häckningsrekord med minst 12 kullar i Säbysjön.

Storlom, där två av områdets årligt återkommande tre par fick fram var sin unge.

Gråhäger, som häckade för allra första gången någonsin i området.

Fiskgjuse, där för allra första gången 2 par häckade på Järnafältet.

Rörhöna, en art med en positiv trend på Järnafältet. I år minst 14 häckande par.

Hornuggla, som häckade med minst 3 par på södra och 1 par på norra Järnafältet.

Mer om rariteter och lyckade häckningar på Järnafältet kan läsas i detta JOK-blad.

Barkarby flygfält är slut som flygfält, men fortfarande är det tillåtet och möjligt för fåglar att använda det gamla flygfältet.

Vi har befriats av det bullriga flyget över norra delen av Järnafältet, vilket givetvis är skönt för oss alla, men för fåglarna som nyttjar Barkarbyfältet ser dock framtiden i detta område problematisk ut.

Mer om om Barkarbyfältet på sida 5.

Fortsätter Föreningen Rädda Järnafältets utmärkelse "JÄRVAFÄLTETS HJÄLTE" att vara ett vandringspris bland JOK-are? Svaret finns på sida 2.

JÄRVAFÄLTETS HJÄLTE 2010

För tredje året delade "Föreningen Rädda Järvafältet" ut priset "Järvafältets hjälte".

Priset för år 2010 tilldelades **Ronny Carlsson**, en verklig kämpe, som ända sedan 1960-talet arbetat med att bevara Järvafältets naturvärden. Att Ronny, ofta kallad "RC", dessutom är en äkta sk "Ur-JOKare", d v s varit med i klubben ända sedan starten 1961, gör ju att Föreningen Rädda Järvafältets val upplevs som utomordentligt välförtjänt.

Under början av 1970-talet ledde Ronny flera av JOKs ornitologiska inventeringar på norra delen av Järvafältet, som vid denna tidpunkt var allvarligt hotat av en mycket omfattande

utbyggnad. Var det kanske t o m så, att det var JOKs inventeringar som bidrog till att förhindra utbyggnaden av norra Järvafältet?

Ronny har suttit i JOKs styrelse samt varit ordförande i Föreningen Rädda Järvafältet.

Genom Ronnys utnämning till "Järvafältets hjälte år 2010" ser det ut som att detta pris, efter tre utdelningar, blivit något av ett vandringpris bland JOKare. Givetvis mycket glädjande och hedrande för JOK.

Övriga JOKare som förärats Föreningen Rädda Järvafältets hederspris "Järvafältets hjälte" är Olle Bernard (2008) och Rikard Dahlén (2009).

GIGI SAHLSTRAND ÅRETS SILVERTÄRNA

I samband med "Bivråkens dag" i Falsterbo brukar Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) dela ut priser och då bl a till "Årets Silvertärna". Detta pris skall enligt reglerna föräras en kvinna som gjort värdefulla insatser för fågellivet.

I år utsågs **Gigi Sahlstrand** boende på Färing-sö, Svartsjölandet till "Årets Silvertärna".

Gigi är en välkänd skådare i Stockholmsområdet och aktiv i bl a Stockholms Ornitologiska Förening där hon verkar som Naturvårdssekreterare och dessutom ofta som exkursionsledare.

Dessutom är hon en av initiativtagarna till bildandet av tjejskådargruppen "Rapphönorna".

Gigi är också en av författarna till den nya boken "Börja skåda fågel", en bok som alldeles säkert kommer att inspirera många till att ta med sig kikaren ut i naturen för att börja skåda fåglar.

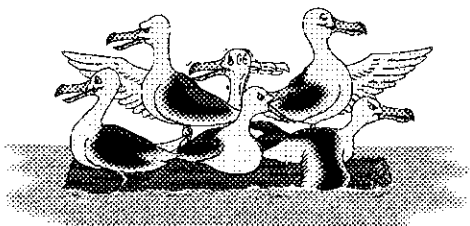
Slutligen, och för oss JOKare inte minst viktigt, så är Gigi sedan flera år tillbaka medlem i JOK.

STORT GRATTIS från oss i JOK till Gigi - "Årets Silvertärna".

JOK FYLLER 50 REDAN NÄSTA ÅR, VILKET KOMMER ATT FIRAS MED EN JUBILEUMSFEST

Järvafältets Ornitologiska Klubb bildades år 1961 vilket innebär att vår klubb fyller 50 år under nästa år och en sådan tilldragelse skall givetvis firas.

JOKs styrelse har därför utsett en festkommitté som arbetar i princip på heltid med planeringen av klubbens jubileumsfest.

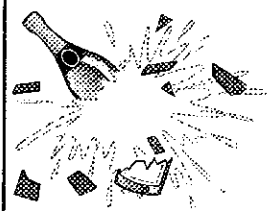
JOKs festkommitté har möte.

För närvarande är det beslutat att jubileumsfesten kommer att äga rum **fredag kväll den 8:e april 2011**. Festlokal blir i närheten av Järvafältet och dessutom nära allmänna kommunikationer.

Fullständig information om JOKs jubileumsfest presenteras i nästa JOK-blad. Då får du bl a kompletta uppgifter om lokal, tider, priser och inte minst viktigt hur du skall anmäla dig till jubileumsfesten.

VÄLKOMNA till JOKs jubileumsfest den 8/4 2011.

OBS! Boka genast in detta viktiga datum i din kalender!

TV4 MÖTTE VÅREN VID SÄBYSJÖN

I mitten av april valde TV4:s naturreporter **Pelle Holmberg**, känd svampexpert, att åka ut till Säbysjön och dess omgivning för att möta våren. Till hjälp, för att beskriva vårens intåg, hade Pelle lockat med sig **Lasse Imby**. Förutom vårfåglar och vårblommor filmades även bl a en dagflygande stor fladdermus över 30-meterskärret och eldlusar (en art av skinnbaggar) i Säby gårds allé.

De filmade inslagen från norra Järvafältet presenterades den 21/4 i samband med ett studiosamtal i TV4s "Nyhetsmorgon".

I det direktsända studiosamtalet medverkade både Pelle och Lasse, som båda ivrigt försökte överträffa varandra i konsten att beskriva vårens hänförande skådespel i naturen.

JOK ÄVEN DENNA HÖST I NATURSKOLANS KAFÉ

Även denna höst medverkar JOK vid Naturskolans söndagskafé (Väsby gård). JOK ansvarar för fiket under två söndagar, varav den första 5/9 passerat redan innan detta JOK-blad färdigskrivits. Söndagen den 3/10 blir höstens andra chans att få uppleva JOKarna som kafévärdar. Visserligen är detta mitt under intensiv sträckskådningsstid, men det är väl troligt att några

kaffetörstiga JOKare också hinner med att ta sig en sväng till fiket. Vi får väl försöka beordra de sträckande fåglarna att ta en så pass lång paus, så att även sträckräknarna hinner till fiket. JOKarna som ställde upp på Naturskolans kafé under 2009 (totalt 4 söndagar) bidrog till att JOKs kassa fick ett tillskott på över 6 000 kr. Dessa pengar kommer att användas vid t ex JOKs vinterfågelmatningar.

JOKs SÖNDAGSVANDRINGAR

Under våren 2010 genomförde JOK 4 st söndagsvandringar med som vanligt **trotjänaren Bengt Sundberg** som ledare.

Även under hösten inbjuder JOK sista söndagen varje månad till en guidad söndagsvandring.

Höstens vandringar inleddes den 29/8 (ca 20 deltagare) och detta med en verklig rivstart då en **sparvuggla** upptäcktes vid Väsby sjöäng.

Kommande söndagsvandringar genomförs den **26/9, 31/10 och 28/11 - alla med start från Väsby gård kl. 9:00.**

FÅGELSKÅDNINGENS DAG 9/5

JOK medverkade som vanligt vid "Fågel-skådnings dag" genom att anordna en guidad fågelvandring med start från Bögs gård. I skapligt väder kunde **Rikard Dahlén** med assistans av **Johan Wallin** peka ut bl a nyanlända vårfåglar för ca 25 st fågelintresserade vandringsdeltagare. Smådoppingar och sångsvanor vid Väsby sjöäng utgjorde givetvis populära skådningsobjekt,

men dagens tveklöst mest intressanta upptäckt för gruppen var att man kunde konstatera Järvafältets allra första häckning av gråhäger. Detta genom att ett bo med ett gråhägerpar upptäcktes i närheten av Väsby sjöäng.

ÄNNU FLER NYA MEDLEMMAR HÄLSAS VARMT VÄLKOMNA TILL JOK

Majlis Danielsson, Sollentuna
Henrik Edström, Stockholm
Peter Nilsson, Sundbyberg
Kerstin Nordenadler, Bromma

Anders Skoglund, Hägersten
Inger Thörn, Järfälla
Rolf Trodin, Hemse
Jan Ytterberg, Solna

FÅGELTORNET INVIGT

Säbysjöns nya fågeltorn invigdes officiellt den 18/5. Invigningstalare var **Stefan Wiberg** (chef på Järfälla kommuns avdelning för "Park och Natur") och **Björn Lindforss** (ordförande i tekniska nämnden i Järfälla kommun).

Efter att fågeltornet högtidligt invigts, genom att Björn Lindforss klippt av ett blå-gult band som spänts upp på tornets trappa, bjöd Järfälla kommun på kaffe och mackor.

Vid invigningen deltog ca 50 personer och av dessa var ca hälften JOKare. En mycket bra uppslutning trots att invigningen genomfördes en vardag. Noterbart är att dessa ca 50 personer samtliga rymdes i tornet för att mingla och fika. Genom deras "betungande" insats blev tornet automatiskt provbelastat och det visade sig hålla för åtminstone dessa 50 personer. Bra att veta inför den gigantiska publiktillströmningen som förväntas då Sveriges första fynd av marmorand parkerat i södra delen av Säbysjön.

Efter invigningen skickade JOK ett tackbrev till de personer hos Järfälla kommun som främst bidragit till att det byggdes ett nytt fågeltorn vid Säbysjön (Se nedan!).

Under sommaren blev tyvärr fågeltornet tämligen rankt. Orsaken till detta var att träet i den bärande konstruktionen krympt, vilket i sin tur medförde att många skruvförband glappade. Byggfirman gjorde, efter ett samtal med JOK, ett återbesök då man drog efter flertalet av åtkomliga skruvar. Efter denna åtgärd är tornet åter i riktigt bra skick.

JOK har dock fört diskussioner med Järfälla kommun om att försöka stabilisera fågeltornet ytterligare.

Förbättringen kan möjligen ske genom att sträva upp tornet med ställinor, vilka förankras i berget.

Något beslut om en sådan åtgärd finns dock ännu inte.

JOK:s tackbrev:

Bästa Björn Lindforss, Stefan Wiberg, Kerstin Sköld och Katarina Ekestubbe

Med det här brevet vill vi, Järfältets Ornitologiska Klubb (JOK), tacka er för det mycket fina nya fågeltornet vid Säbysjön. Ni är de som varit mest inblandade, men om vi glömt någon person så framför vårt tack även till denne.

Det nya fågeltornet har redan blivit ett utflyktsmål och många besökare av naturreservatet tar stigen ut till tornet för att njuta av fåglarna, utsikten och medhavd matsäck.

Tornet rymmer många gånger fler personer än sin föregångare, vilket gör det möjligt att många fler kan ta del av Säbysjöns rika fågelfauna. Detta fungerar bättre för t ex skolklasser och exkursioner eftersom alla elever och exkursionsdeltagare numera kan stå tillsammans och spana. Under denna vår har redan många klasser varit på besök och de kommer inte bara från Järfälla kommun utan också från Sollentuna, Akalla, Kista o s v.

Med det nya tornet bör intresset för Järfältets naturreservat och antalet besökare i området öka. Vi i JOK hoppas och tror att intresset för fåglar, och i synnerhet de som kan upplevas på Järfältet, kommer att stimuleras av att det finns ett riktigt bra fågeltorn vid Säbysjön.

Eftersom Järfälla kommun växer genom bl a utbyggnaden av Barkarbyfältet, blir vi allt fler som behöver tillgång till "gröna områden" i vår närhet. Därför är det viktigt att Järfälla kommun ansvarar för att naturreservatet behåller sina höga naturvärden och att dessa blir tillgängliga för besökarna. Tack vare det nya fågeltornet vid Säbysjön finns möjligheten för alla att uppleva sjöns rika fågelliv.

Med vänliga hälsningar

Stig Holmstedt
Ordf.

Olle Bernard
Vice ordf.

FLYGANDET PÅ BARKARBY FLYGFÄLT AVSLUTAT

Den 31/5 startade och landade de sista flygplanen på Barkarby flygfält och därmed avslutades ett omfattande kapitel av svensk flyghistoria.

Alla vi som besöker norra Järvafältets naturreservat tycker givetvis att det är otroligt skönt att slippa bullret, vilket ofta varit mycket påfrestande.

Till och med de små och ultralätta flygplanen, som ofta flyger långsamt och på låg nivå över reservaten, tycks också ha lämnat flygfältet. Eftersom små plan kräver mycket kort start- och landningsbana, upplevdes det som fullt möjligt att dessa små flygplan skulle kunna fortsätta med att nyttja flygfältet. Åtminstone så länge som dessa inte anser sig störa fältets planerade utbyggnad. Men som sagt, även de små flygplanen har "saknats" efter den 31/5.

Bara någon dag efter det att flygplanen lämnat Barkarby flygfält, togs detta över av ett stort antal Ballongföretag.

Tidigare fick inte dessa starta och landa på flygfältet p g a kollisionsrisken med flygplanen.

De stora luftballongerna har genom åren visat sig vara störande på fågelfaunan vid t ex Säbysjön. Relativt lågt flygande luftballonger skrämde alltid upp flertalet av sjöns rastande/häckande änder och skrattmåsar.

Till all lycka har luftballongerna än så länge inte stationerat sig på det gamla flygfältet och man får innerligt hoppas på att detta förhållande består.

Kungl Svea flygflottilj - F8 Barkarby - hade en örn i sitt "klubbmärke".

BARKARBYFÄLTET, SOM VANLIGT HÖSTENS BÄSTA VADARLOKAL

Barkarbyfältet har under många tusen år alldeles säkert utgjort en utomordentligt bra och viktig häcknings- och rastplats för mängder av fåglar. Tyvärr tvingas vi nu konstatera att förutsättningarna för fåglar, liksom för oss fågelskådare, försämras i detta område i samma takt som byggnationen av bl a bostäder börjar vandra ut på det gamla flygfältet.

Flygfältsområdet närmast affären "Plantagen", inklusive det fågelintressanta ruderatområdet i affärens närhet, har efter den gångna sommaren snabbt utvecklats till en byggarbetsplats.

Utbyggnadstempot på Barkarbyfältet tenderar just nu till att öka, ett tempo som styrs av marknaden, dvs av efterfrågan på nybyggda och därmed tämligen så dyra bostäder.

Under hösten 2010 utgjorde emellertid Barkarbyfältet fortfarande en intressant mötesplats för oss Järvafältsskådare.

Orsaken till detta är främst fältets goda förmåga att locka ned vadare, och detta allra bäst i samband med kraftigt regnväder.

Järvafältets övriga vadarlokaler, som t ex Säby strandäng, 30-meterskärret och Väsby sjöäng, fungerar tyvärr bara som bra vadarlokaler under våren och försommaren. Därefter tar växtligheten över på dessa våtmarker och möjligheterna för vadarna att rasta och födosöka försämras därmed kraftigt.

Under hösten (t o m augusti 2010) observerades bl a följande rastande/översträckande vadararter på Barkarbyfältet:

Större strandpipare, Ijungpipare, kustpipare, mosnäppa, kärnsnäppa, myrsnäppa, storspov, svartsnäppa och gluttsnäppa.

På Järvafältet finns det just nu tyvärr ingen lokal som kan ersätta Barkarbyfältets stora öppna ytor, som t ex vadarlokal under höststräcket, när detta fält bebyggs.

Barkarbyfältet har under mängder av år dessutom nyttjats av flera arter rovfåglar/ugglor för födosök.

Andra fågelarter, som kan benämnas karaktärsarter för Barkarbyfältet är sånglärka och stenskvätta. Båda dessa arter, som var rödlistade t o m 2010 och därmed förklarade som skydds-krävande, kommer på intet sätt att skyddas då byggnationen nu på allvar tränger sig in på det gamla flygfältet.

Det känns oundvikligt, och med denna utveckling framför ögonen, att inte ställa sig frågan:

Vilket värde har egentligen s k rödlistning?

Med ett stort stycke vemod tvingas man konstatera att hösten 2010 kanske blir den sista för Barkarbyfältet som fågellokal för såväl fåglar som skådare.

STATIONÄRT SÅNGSVANSPAR

Under hela våren och sommaren har ett sångsvanspar uppehållit sig på norra delen av Järvafältet. Det upplevs som att paret ägnat sig åt att undersöka samtliga av områdets presumtiva häckningslokaler vid Ravalen, Väsby sjöäng och Säbysjön.

Under sommaren observerades paret i princip dagligen vid Säbysjön, där paret dessutom testade av någon form av bobygge på några platser.

Paret lyckades emellertid inte genomföra någon häckning i år.

Vi får således vänta till åtminstone nästa år på Järvafältets allra första häckning av sångsvan.

En aning anmärkningsvärt är att sångsvansparet som vistades i Säbysjön under hela sommaren hade sällskap av ett knölsvanspar. Normalt brukar dessa arter ogilla varandra under framför allt häckningstid. Vid Säbysjön sågs dessa båda svanpar ofta proviantera tillsammans.

Dessutom uppsökte de båda paren lämpliga platser för bobygge, vilka tycktes vara desamma för de båda svanparen.

Eftersom inget av svanparen gick till häckning detta år, kan man väl ana att dessa svanar inte riktigt var mogna för detta.

Om dessa båda svanpar återkommer till Säbysjön till våren, skall det bli riktigt spännande att få se om knölsvanarna och sångsvanarna då fortfarande är lika goda "kompisar".

BRUNANDSREKORD VID SÄBYSJÖN

Brunänderna fortsätter att trivas mycket bra vid Säbysjön och årets häckningsresultat är det bästa som någonsin noterats vid denna lokal.

I södra delen av sjön räknades **minst 12 st kullar** in och extra glädjande var att ovanligt många av ungarna nådde flygg ålder.

Normalt har under åren dödligheten varit sorgligt stor bland brunandsungarna och ofta har bara någon enda unge/kull kommit på vingarna. Vid fågeltornet uppehöll sig under sommaren en brunandshona som småningom fick sju ungar flygga. Verkligen positivt för en art som saknas som häckfågel i de flesta av vårt lands sjöar.

Häckningsresultat/antal kullar för brunand på norra Järvafältet under 2000-talet.

År	Säbysjön	Ravalen
2000	0	1 kull
2001	1 kull	0
2002	1 kull	0
2003	1 kull	1 kull
2004	4 kullar	1 kull
2005	7 kullar	4 kullar
2006	9 kullar	0
2007	9 kullar	1 kull
2008	9-10 kullar	1-2 kullar
2009	8-10 kullar	1 kull
2010	12 kullar	0

JÄRVAFÄLTETS SVARTHAKEDOPPINGAR

Precis som under år 2009 genomfördes årets enda lyckade svarthakedoppingshäckning på Järvafältet vid **Hjulsta vattenpark**.

Man vågar väl gissa på att det var samma par som både år 2009 och 2010 häckat framgångsrikt vid denna lokal.

I år fick det aktuella paret, p g a olika störningar, starta om med bobygge o s v vid 3-4 tillfällen. Deras envishet belönades och paret fick sannolikt 3 ungar på vingarna.

Under häckningstidens inledning observerades svarthakedoppingar, även par, vid både Ravalen och Säbysjön. Tyvärr genomfördes ingen häckning vid någon av dessa sjöar.

Förutom de båda häckningarna vid Hjulsta vattenpark åren 2009 och 2010 har svarthakedopping endast konstaterats häcka vid ytterligare två tillfällen under 2000-talet på Järvafältet.

Dessa lyckade häckningar genomfördes vid Ravalen år 2004 (1 par) och år 2005 (2 par).

Historik:

Enligt JOK:s förteckning från 1968 över "Järvafältets fåglar" häckade svarthakedoppingar på den tiden med **cirka 20 par i Säbysjön**.

Arten häckade då också i Ravalen samt vissa år även i Djupan.

Enligt en inventering gjord 1975 häckade svart-hakedopping då fortfarande allmänt i Säbysjön.

Artens nedgång är inte unik för Järvafältet. Under motsvarande period noterades även en dramatisk nedgång vid t ex Angarnsjöängen, som förr var en sk klassisk lokal för svarthakedoppingar.

JÄRVAFÄLTETS STORLOMMAR

År 2010 blev ett bra år för Järvafältets storlommor med lyckade häckningar i Översjön och Säbysjön.

Översjön är sedan rejält många år Järvafältets pålitligaste lokal för storlom och ön i sjön utgör, p g a att storlommarna häckar där, Järvafältets enda fågelskyddsområde.

I år fick Översjöns storlomspår, precis som ifjol, ut en unge.

Vid Säbysjön konstaterades den allra första storlomshäckningen år 1988 och från år 1997 försöker två storlomspår varje år häcka vid sjön. Att storlommor väljer att häcka vid Säbysjön är något överraskande, eftersom denna grunda och långsamt igenväxande slättsjö inte ser ut som väl många förväntar sig att en storlomssjö skall se ut.

En storlomssjö brukar ofta ha karaktären av en lite djupare skogssjö/-tjärn med vassfria stränder och en vattenyta som inte är täckt av bl a näckrosblad.

Storlommarna tycks i alla fall gilla Säbysjön och det är ju det allra viktigaste.

Häckningsresultat för Järvafältets storlommor under 2000-talet:

År	Säbysjön	Översjön
2000	1 par- 2 ungar	0
2001	1 par- 1 unge	1 par- 1 unge
2002	0	0
2003	1 par- 1 unge	1 par- 2 ungar
2004	1 par- 2 ungar	1 par- 2 ungar
2005	1 par- 2 ungar	1 par- 2 ungar
2006	2 par- 2+2 ungar	1 par- 2 ungar
2007	1 par- 1 unge	1 par- 1 unge
2008	0	0
2009	0	1 par- 1 unge
2010	1 par- 1 unge	1 par- 1 unge

Det måste dock tyvärr noteras att inte riktigt samtliga av ovan redovisade ungar har kommit på vingarna.

Efter år 1986 har det bara saknats storlomsungar på Järvafältet under åren 1990, -93, -94, -96, 2002 och 2008.

INGA HÄCKANDE SMÅDOPPINGAR

Efter den gånga vinterns väl synliga fiskdöd i Ravalen och Säbysjön fanns förhoppning om att smådopping åter skulle häcka vid dessa sjöar. Denna förhoppning grundade sig på att arten, efter fiskdöden i Ravalen och Säbysjön vintern 2002-03, häckade framgångsrikt med ett par i vardera sjön. De båda paren hann då dessutom med att producera två kullar vardera. Dessa häckningar utgjorde för övrigt de första

för smådoppingar på norra Järvafältet.

Tyvärr häckade inga smådoppingar i år på Järvafältet, trots att det under häckningssäsongens inledning fanns spelande smådoppingar i Säbysjön och Väsby sjöäng.

Visserligen sågs smådoppingar vid några tillfällen under sommaren i Säbysjön, men samtliga observationer gällde gamla fåglar.

INGEN FART PÅ GRÅGÄSSEN PÅ JÄRVAFÄLTET

Den förväntade etableringen av grågås på Järvafältet fortsätter tyvärr att gå otroligt långsamt. Under år 2010 lyckades endast 2 par få fram ungar vid Säbysjön, vilket är sämre än de närmast föregående åren. Då häckade 3 par framgångsrikt i området.

Grågässen har under de senaste åren ökat kraftigt vid t ex Angarnsjöängen och Fysingen, men på Järvafältet har det än så länge inte gått så särskilt bra för denna gåsart.

Orsaken till att det inte riktigt lossnar för grågässen på Järvafältet är mycket svårfunnen.

Är det bra platser för bobygge som saknas?

Är det för mycket predatorer som t ex räv på Järvafältet?

Är det för dålig tillgång på lämplig föda i området?

Beträffande boplatser tycker man med mänskliga ögon att det borde finnas tillräckligt med lämpliga ytor för detta. Men detta har kanske grågässen inte riktigt samma syn på.

Att det finns rävar som jagar föda vid t ex Säby strandäng och 30-meterskärret är välbekant. Detta förhållandet, med jagande rävar bland häckande fåglar, bör väl vara ganska så likt som vid t ex Angarnsjöängen och Fysingen.

Beträffande den sista frågan, om tillgång på föda, bör väl denna kunna besvaras med att föda finns. En tydlig skillnad angående tillgång på föda är dock att vid t ex Angarn och Fysingen har grågässen tillgång till mycket stora sädesåkrar och sådana brukar ju erbjuda gäss av alla arter föda under såväl vår som höst. Motsvarande stora sädesfält fyllda med gåsmat finns tyvärr inte på Järvafältet.

FISKGJUSARNA "INVADERAR" NORRA JÄRVAFÄLTET

År 2007 häckade till vår stora glädje ett fiskgjusepar på Järvafältet (Säbysjön) och denna häckning blev den första för arten i området sedan mitten av 1940-talet.

Säbysjöparet häckade framgångsrikt även åren 2009 och 2010. I år lyckades paret få tre ungar flygga. Bra jobbat! I synnerhet som vi kunde konstatera en relativt omfattande fiskdöd efter den gångna vintern i Säbysjön, vilket gjorde oss oroade över om gjusparet skulle klara av att fånga tillräckligt med fisk för att mätta ungarna. Allt gick således mycket bra. Att föda upp en kull med tre ungar är t o m det största antal som ett fiskgjusepar anses kunna klara av.

I år fick vi dessutom uppleva dubbel glädje, eftersom ytterligare ett fiskgjusepar genomförde en lyckad häckning på Järvafältet (Översjön). Det är naturligtvis oerhört trevligt att vi från och med år 2010 förhoppningsvis kan räkna med två häckande fiskgjusepar på Järvafältet.

Man kan dock kanske förundra sig en aning över varför Säbysjön och Översjön helt plötsligt blivit så attraktiva för fiskgjusarna. Dessa har

inte tidigare, d v s under riktigt många år, visat något tydligt intresse för bobygge vid de aktuella sjöarna. Detta trots att JOK t o m försökt hjälpa fiskgjusarna med bobygge.

Det är känt att fiskgjusarna har fått problem p g a den ökande havsörnsstammen. Örnarna försöker, och lyckas ganska så ofta, att knycka den fisk som gjusarna fångar. Detta är givetvis störande för fiskgjusarna, som därför ibland valt att lämna tidigare nyttjade häckningslokaler och häckningarna på Järvafältet kan ju vara par som lämnat havsörnstäta lokaler. Undertecknad tror dock att Järvafältets båda fiskgjusepar är unga par, som för första gången i deras liv gått till häckning. Detta grundat på att de båda paren fanns på plats vid Säbysjön, respektive Översjön, för "inskolning" några år innan de kände sig mogna för att börja häcka.

År 2001 uppskattades det att 3 500 fiskgjusepar häckade i Sverige och totalt 7 600-9 500 par i Europa. Sverige ansvarar således för en stor del av det europeiska beståndet (Källa: Prismas Stora Fågelbok- R Staav, T Fransson).

INGEN BRUNHÖKSHÄCKNING PÅ JÄRVAFÄLTET ÅR 2010

För första gången på riktigt många år saknades i år häckande bruna kärrhökar på Järvafältet. Givetvis rejält tråkigt eftersom arten har varit något av en karaktärsart vid framför allt Säbysjön. En rovfågel som brun kärrhök uppträder dessutom på ett sätt som intresserar och uppmärksammas av s k "vanliga" besökare vid sjön.

Den mycket ljusa bruna kärrhökshane, som häckat vid Säbysjön under flera år, återvände tyvärr inte till häckningssäsongen 2010.

Reviret vid Säbysjön intogs i år inte av någon annan hane eller par, men mycket troligt är att "nya" bruna kärrhökar upptäcker Säbysjön eller Ravalen, eller varför inte någon plats på Järvafältet, redan nästa år.

Häckningar av brun kärrhök på Järvafältet under 2000-talet.

År	Säbysjön	Ravalen
2000	1 par	0
2001	1 par	0
2002	1 par	1 par
2003	1 par	1 par
2004	2 par	0
2005	1 par	1 par
2006	1 par	1 par
2007	1 par	1 par
2008	2 par	0
2009	1 par	0
2010	0	0

År 1994 är det bästa året för brun kärrhök vid Säbysjön. Då fick 3 par totalt 9 ungar flygga.

INGEN TORNFALKSHÄCKNING ÅR 2010

Tornfalkar har under senare år häckat på flera platser på Järvafältet, bl a vid Barkarbyfältet, Hjulstakorset, Hästa gård och Skogvaktarkärret, men under häckningssäsongen år 2010 har ingen rapporterad/konstaterad häckning noterats på Järvafältet. Både sorgligt och dessutom en aning märkligt. Artens tidigare så lämpliga biotop i området har inte förändrats så dramatiskt att

samtliga häckningar borde vara försvunna. Brist på tillgång på lämplig föda är kanske en möjlig orsak till uteblivna häckningar. Tornfalk är en av de fågelarter som allra mest förknippats till Barkarbyfältet. Arten klarade av att häcka på denna lokal även då fågeldöden (p g a olika miljögifter) drabbade bl a rovfåglar hårt under mitten av 1900-talet.

BRA UGGLEÅR PÅ JÄRVAFÄLTET

År 2010 blev ett bra år för häckande ugglor på Järvafältet. De ugglearter som normalt årligt häckar i området är **kattuggla** och **hornuggla**. Vid något mycket enstaka år har även häckning av **sparvuggla** konstaterats.

Hornugglor

I år lyckades hornugglorna bättre än på många år, vilket givetvis är mycket positivt.

På södra delen av Järvafältet, mellan Kymplingelänken och Akallavägen, har hornugglor häckat med åtminstone något par nästan varje år.

I år konstaterades minst tre lyckade häckningar i detta område, vilket bör vara det bästa resultatet för området under 2000-talet.

På norra delen av Järvafältet utgjorde området vid Barkarbyfältet fram till 1990-talet en relativt pålitlig häckningslokal för hornugglorna.

Vid Tallebo (Barkarby) konstaterades en lyckad häckning år 1999, men hittills under 2000-talet har hornuggla utgjort en riktig raritet på norra Järvafältet.

Eftersom ingen enda observation av hornugglor har noterats på norra Järvafältet efter 2005, var det därför givetvis extra trevligt att i år åter få uppleva en hornugglehäckning i området.

Hornuggleunge. Foto: O Bernard

Årets hornugglehäckning genomfördes i Barkarby kyrkby, i nära anslutning till Barkarbyfältet, och inte många hundra meter från den närmast föregående häckning på norra Järvafältet (Tallebo 1999). Rapporterna om antalet ungar i årets kull varierar mellan 3-5 st.

Kattugglor

På norra delen av Järvafältet konstaterades fem lyckade häckningar, vilket är något flera än normalt för detta område. Årets aktuella häckningslokaler var vid Säby gård, söder om Säbysjön, vid Djupan, väster om Rocksta och nordväst om Finnängen.

Antalet kattugglehäckningar var sannolikt större än fem, eftersom häckningar bör ha förekommit vid t ex Ravalen, Molnsätra och Fäboda.

Från södra delen av Järvafältet saknas rapporter om kattugglehäckningar, men sådana bör ha genomförts på några platser även i detta område.

Sparvugglor

Under årets inledning observerades en sparvuggla vid flera tillfällen i skogsområdet väster om Fäboda gård, och då ofta i närheten av JOKs fågelmatning.

Tyvärr finns inga rapporter som indikerar på arten häckat på Järvafältet under år 2010.

Vid Väsby sjöäng upptäcktes av JOKs söndags-ekskursion en sparvuggla den 29/8.

Järvafältets senast konstaterade häckning av sparvuggla var mellan Väsby och Fäboda gård år 2000.

FÖRSTA GRÅHÄGERHÄCKNINGEN PÅ JÄRVAFÄLTET

I år konstaterades den allra **första häckningen av gråhäger på Järvafältet**.

Områdets första häckande par valde att bosätta sig i en skogsdunge nära Väsby sjöäng. I det högt belägna boet lyckades gråhägerparet få fyra ungar flygga.

Det är mycket möjligt att det fanns ytterligare en gråhägerhäckning på Järvafältet år 2010.

Vid Råstasjön observerades gråhägrar med bo-material samt ungfåglar som matades. Dock hittades inget bo, men indikationerna på en lyckad häckning även i detta område är relativt starka.

★
★ **GULBRYNAD SPARV NUMERA KUNGSART NR 1** ★
★ Den 24/4 blev Järvafältets egna "sagofågel" den gulbrynade sparven upp på översta platsen på Club 300:s topplista över vilken fågel (individ) som kryssats av flest Club300-medlemmar.
★ Därmed är den gulbrynade sparven "Kungsart" nr 1 enligt Club 300s listsystem.
★

Aktuell Club 300-krysslista 200.09.08 över de bästa "Kungsarterna". 1. Gulbrynad sparv 900 kryss. 2. Orientvadarvala 890 kryss. 3. Dvärgspov 844 kryss.

REKORDTIDIG TÖRNSKATA

Ett slånsnår öster om sjön Djupan har under åtskilliga år utgjort en pålitlig häckningslokal för ett törnskatepar.

Våren 2009 anlände hanen i detta par redan den 2/5, vilket är mycket tidigt för denna art. Våren 2010 var törnskatehanen emellertid ännu snabbare och fanns på plats redan den 1/5. Givetvis nytt s k fenelogirekord för Järvafältet.

Fram t o m den 1/5 2010 fanns endast 6 st törnskator rapporterade i "Svalan", och detta under perioden 27-30/4.

En av dessa tidiga törnskator upptäcktes på Landsort den 30/4, vilket innebar nytt fenelogirekord för denna lokal.

Törnskatehane. Foto: Olle Bernard.

VILDSVINSNYTT

Vid sommarens inledning hade 3 st vildsvin under en tid besökt bl a trädgårdar i Vibyområdet, Sollentuna. Dessförinnan tycks samma grupp vildsvin under några veckor vistats vid Görväln, Mälaren (Järfälla kommun).

Vildsvinens besök och uppträdande var inte särskilt populärt eftersom de våldgästade trädgårdar och då vildsvinen dessutom uppträdde tämligen oskyggt inkom många önskemål om att vildsvinen skulle avlägsnas.

Sollentuna kommuns viltvårdare ombads att sköta detta, vilket resulterade i att 2 st av de 3 vildsvinen sköts den 1/7.

Det 3:e vildsvinet lämnade efter jaktrycket området.

Detta måste vara de första vildsvin som skjutits på Järvafältet sedan "förhistorisk tid".

Hur framtiden ser ut för vildsvinen på Järvafältet är oviss.

Deras uppträdande skapar så gott som alltid problem för de som har trädgårdar, jordbruk, golfbanor m m. Därför kommer i princip alltid krav, från de som drabbas av vildsvinens framfart, att aktuell kommun skall se till djuren avlägsnas och detta blir då genom jakt.

Vildsvin får enligt uppgift jagas året runt och om aktuella kommuners viltvårdare kommer att kunna hålla Järvafältet fritt från vildsvin

PLANERADE NATURVÅRDSARBETEN

Under innevarande höst och kommande vinter planeras som vanligt för ett antal för fågelfaunan värdefulla arbeten på Järvafältet. Nedan redovisas några av Järfälla och Sollentuna kommuns planerade arbeten i deras respektive del av Järvafältets naturreservat.

En förhoppning är att ytterligare naturvårdande arbeten kommer att utföras på Järvafältet och detta inte bara i Järfälla och Sollentuna kommun utan också i övriga aktuella kommuner inom JOKs arbetsområde.

Järfälla kommun kommer att utföra det sedvanliga underhållet av våtmarkerna Säby strandäng och 30-meterskärret. Målsättningen är som vanligt att avlägsna så mycket hög växtlighet som möjligt. Allt för att få dessa våtmarker att efterlikna vadarintressanta och välbetade strandängar.

Järfälla kommun håller på att handla upp en entreprenör som skall tillgänglighetsanpassa grusvägen till norra obsplatsen vid Säby strandäng. Dessutom kommer obsplatsen att omformas. Mer info om detta i nästa JOK-blad.

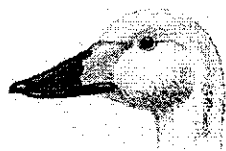
Vid Väsby sjöäng planerar Sollentuna kommun att kunna få bort en hel del av de växter (typ vecketåg) som inte betas bort av sjöängens kor. Eventuellt skall man också försöka sig på en del schaktningsarbeten, för att kunna skapa en ökad areal av öppna vattenytor.

Vid Väsby sjöäng finns dessutom planer på att anlägga ett reglerbart dämme även i sjöängens södra del. Med detta ökar möjligheten att bevara en vattennivå som blir gynnsam för häckande sjöfåglar som t ex smådoppingar.

JÄRVAFÄLTSRARITETER UNDER MARS-AUGUSTI

Mindre sångsvan

Den 7/4 upptäcktes en sträckande mindre sångsvan, allra sist i en grupp med 12 st sångsvanar, över 30-meterskärret.

Bläsgås

Den 29/3 sträckte en adult bläsgås med 14 st sädgäss över 30-meterskärret och den 31/3 sträckte ytterligare 2 st adulta bläsgäss, men då över Barkarbyfältet.

Den 4/4 sträckte en grupp med 14 st "ansergäss" över 30-meterskärret och bland dessa fanns minst en bläsgås.

Gravand

En gravand rastade under ca 5 minuter på Säby strandäng den 21/4.

Brun glada

Den 27/4 sträckte en brun glada över Ravalen, vilket innebar det 6:e fyndet av arten på Järva.

Kungsörn

Den 22/3 sågs en kungsörn sträcka norrut över Kista och den 24/3 sträckte en kungsörn norrut över Barkarbyfältet och 30-meterskärret.

Pilgrimsfalk

Den 8/8 sträckte en adult pilgrimsfalk över Barkarbyfältet. Den stannade dock upp och kretsade över fältet, vilket skrämde upp områdets alla kråkor och kajor på vingarna.

Småfläckig sumphöna

Den 13/6 upptäcktes en "visslande" småfläckig sumphöna på Väsby sjöäng. Sumphönan, som fanns kvar vid lokalen t o m den 17/6, utgjorde årets enda observation av arten på Järva-fältet.

Kornknarr

Den 29/5 upptäcktes en "crexande" kornknarr på fältet söder om Älgkärrstippen. Denna kornknarr, som utgör årets enda observerade på Järva-fältet, blev en riktig s k långstannare och kunde höras på lokalen fram till den 7/7.

Kustpipare

Den 8/8 sträckte 2 st kustpipare över Barkarbyfältet.

Över 30-meterskärret och Säbysjön sträckte en grupp med ca 10 st kustpipare tillsammans med ca 50 st myrspovar den 29/8. Dessutom sträckte 6 st kustpipare över Säbysjön den 30/8.

Kustsnäppa

En grupp med 10 st kustsnäppor sträckte över Säbysjön den 18/7.

Observationen utgör det 3:e fyndet av kustsnäppa på Järva-fältet.

Kärnsnäppa

Den 16/5 rastade en kärnsnäppa på Säby strandäng och den 13/8 sträckte en kärnsnäppa över Ravalen.

På Barkarbyfältet rastade en kärnsnäppa den 29/7 och 2 st under stor del av dagen den 19/8.

Myrsnäppa

I samband med ett rejält regnväder den 29/7 rastade en myrsnäppa på Barkarbyfältet.

Observationen utgör det 3:e fyndet av myrsnäppa på Järva-fältet.

Dvärgbeckasin

På Säby strandäng rastade 2 st dvärgbeckasiner den 26/4 och ytterligare en den 9/5.

Myrspov

På låg höjd över Säbysjöns vattentyta sträckte 7 st myrspovar den 25/8.

En grupp med ca 50 st myrspovar och ca 10 st kustpipare sträckte över 30-meterskärret och Säbysjön den 29/8.

Sparvuggla

Väster om Fäboda gård observerades vid några tillfällen under månaden mars en sparvuggla.

I närheten av Solna hotell hördes en sparvuggla den 14/3.

Den 29/8 upptäcktes under JOKs söndagsexkursion en sparvuggla vid Väsby sjöäng.

Hornuggla

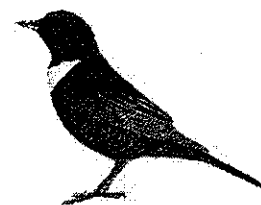
I början av mars sågs en hornuggla vid några tillfällen under dagtid och då sittande i ett träd i gamla Barkarby.

Hornugglorna hade ett verkligt bra år med minst 4 st konstaterade häckningar på Järva-fältet, vilket även framgår på annan plats i detta JOK-blad.

Ringtrast

Den 21-22/4 rastade en ringtrast (troligen en hona) på fälten sydväst om Bögs gård.

Den 2/5 upptäcktes ringtrast nr 2 på fälten sydväst om Bögs gård. Denna gång en hane.

Gräshoppsångare

Vid Åkerbydalen hördes en sjungande gräshoppsångare den 22/5. Ytterligare en gräshoppsångare upptäcktes sydost om Älgkärrstippen den 24/5.

Flodsångare

En flodsångare sågs den 10/5 i närheten av JOKs matning söder om Säbysjön. På morgonen den 2/6 upptäcktes en sjungande flodsångare vid det sk Djupandiket, alldeles norr om Motorkrossbanan i Hägerstalund. Tyvärr sträckte denna flodsångare sannolikt snabbt vidare eftersom den inte kunde återupptäckas trots ivriga eftersök.

Busksångare

Den 6/6 upptäcktes en sjungande busksångare väster om Järfälla kyrka. Den rara sångaren, som lockade till sig rejält många skådare, fanns kvar i området till den 26/6.

Trastsångare

Den 7-23/5 hördes en sjungande trastsångare vid södra delen av Säbysjön. Vid södra delen av Ravalen fanns en annan trastsångare under perioden 14-22/5. Områdets tredje trastsångare för i år upptäcktes den 19/5 vid västra sidan av vid Ravalen. Denna trastsångare hördes bara under den 19/5.

Mindre flugsnappare

Den 17/5 upptäcktes en mindre flugsnappare i skogsområdet väster om Ravalen och norr om Fornborgsberget.

Fågeln var mycket stationär och hördes ivrigt sjunga i området, åtminstone fram till den 3/7.

Den 20/6 upptäcktes årets andra mindre flugsnappare på Järvafältet. Detta sydsydost om Granskog.

Större korsnäbb

Den 23/3 rastade en större korsnäbb (hane) i närheten av Bögs gård. Utgör årets hittills enda observation av denna art.

Rosenfink

Den 16/5 upptäcktes en rosenfink nära Hägerstalund och den 22/5 observerades ytterligare en vid Säby gård.

Arten utgör sedan flera år tillbaka tyvärr en raritet på Järvafältet.

Videsparv

Vid Säbysjöns fågeltorn rastade en videsparv under ganska så kort tid den 30/8.

Arten observeras tyvärr inte årligt i området.

KOMMANDE VINTERS FÅGELMATNINGAR

JOK planerar att även under kommande vinter hålla igång 2 st matningar, en söder om Säbysjön och en väster om Fäboda gård.

Dessutom kommer JOK även denna vinter (för tredje året) att, i samarbete med Sollentuna kommun, ansvara för en fågelmatning norr om Ravalen. Matningen placeras som vanligt alldeles invid gångvägen nära sjöns utlopp.

Klubben kommer i likhet med tidigare år att främst, med pengar från klubbkassan, satsa på att köpa solrosfrön.

Vi kommer dock även att försöka köpa in talg från någon slaktare eller butik.

Det är givetvis värdefullt med bidrag till våra matningar.

Ju mer mat, ju fler fåglar – så enkelt är det och det behöver man ju inte vara "matte-snille" för att räkna ut.

Bidrag kan ske genom att komplettera klubbens matningar med lämplig fågelmat som t ex nötter, talgbollar, frukt, bröd o s v.

Ett annat alternativ är att sponsra våra matningar med att sätta in en liten peng på JOKs Plusgiro-konto 580 132-9 (Märk insättningen "Fågelmatning").

Kontaktmän och ansvariga för matningarna är:

Tommy Eriksson, Tommy Carlsson och Olle Bernard (Säbysjön).

Björn Wester och Bo Hallman (Fäboda).

Mats Weiland och Rikard Dahlén (Ravalen).

Vi lyckades ju inte mata tillbaka tillbaka den gulbrynade sparven under föregående vinter. Men vem vet, han kanske dyker upp kommande vinter.

Om den gulbrynade inte kommer kan vi väl alltid drömma om någon annan raritet.

Eller åtminstone hoppas på att äntligen få en stationär gråspett vid någon av våra talguppsättningar.

Det ryktas att....

Kenneth Sjögren länge funderat på hur han skall få mer tid över för skådning. Arbetet tar liksom alldeles för mycket tid anser Kenneth. Ett tag tänkte Kenneth börja "Vaba", vilket väl som de flesta känner till är ett populärt uttryck för att vara hemma för vård av barn. Eftersom Kenneths son är ca 22 år gammal kan det nog bli lite knepigt att få arbetsgivare och försäkringskassa att acceptera en sådan lösning. Därför tänker Kenneth ansöka om att få börja "Vava", vilket givetvis står för vård av vovve. Tiken Tuva är ju bara 6 år gammal och behöver tillbringa mängder med tid utomhus tillsammans med sin husse. Åtminstone anser husse detta. Tuva har dessutom mycket tydligt visat, att hon mår allra bäst när hon får umgås med sina mackförsedda skådarkompisar ute på Järvafältet.

JOK, nu när det bullriga **Barkarbyflyget avvecklats**, skall se till så att **Arlandaflyget** inte får fortsätta med att leverera oljud över och Järvafältet. Detta oljud drabbar oss i synnerhet då det blåser från nordsektorn och man väljer att flyga över Järvafältet för att få landa söderifrån på Arlanda, d v s i motvind. För att vi skall slippa dessa bullriga överflygningar kommer JOK att kräva att man utbildar piloterna så att dessa lär sig landa i medvind. Klarar man inte av en sådan "enkel" omställning kommer JOK sannolikt att föreslå att man vid nordliga vindar skall tvingas landa på "närliggande" flygplatser som t ex på Skavsta eller i Oslo.

Fysingens "hustomte" **Olle Mauritzon** lyckats övertala Vägverket till att bygga en motorvägsavfart på E4 med direktanslutning, och s k gräddfil för oss JOKare, fram till norra delen av Fysingen. Denna åtgärd kommer givetvis att lindra den trafikstockning, som annars skulle uppstått på gamla riksvägen norr om trafikplats Upplands-Väsby, den dag t ex Sveriges första skedsnäppa larmats ut från Ströms mad.

Hans Bister visade upp sin nya topptrimmade dragbil, en halvtons lastbil av märke Dodge årsmodell -49, vid 30-meterskärret den 21/8. Tyvärr var det alldeles för få JOKare som fick beundra den "nya" kärran, eftersom Hasse totalmissat att annonsera ut sin privata bilsalong. Efter att visat upp Dodgen för några få JOKare, rattade Hasse med "kodriver" **Svante Åberg** ett elegant varv runt 30-meterskärrets kor, innan man drog iväg för att göra succé i veteranbilställningen "Classic cars" på Barkarbyfältet.

Kjell Jonsson överlägset toppar listan över den JOKare som deltagit i flest fågeltornsinvigningar vid Säbysjön. Kjell kan i detta fall kallas för "Mr 100%" eftersom han varit med och invigt samtliga två fågeltorn som byggts vid sjön.

Vid den första invigningen, som genomfördes år 1978, bjöds de närvarande inte på en endaste smula förtäring.

Vid årets invigning bjöd Järfälla kommun emellertid på kaffe och rikligt med mackor.

Nu undrar den rutinerade invigaren Kjell hur dessa invigningar kommer att utvecklas. Vad blir det för godis nästa gång? Är det kanske rent av lämpligt att Kjell lämnar bilen hemma och åker kollektivt vid nästa fågeltornsinvigning?

när den kolsvarta labradoren **Tuva Sjögren**, som första hund gjorde premiär i det nya fågeltornet, var detta så färskt att det fortfarande fanns mängder med sågspån kvar på golven. Efter att ha testat golvet lämplighet, för såväl rullning som ryggsim, hade Tuva ändrat färg och såg mest ut som en golden retriever. Men golvet blev nysopat och nästan kliniskt rent från sågspån.

då **Gunnar Siljestrand** och **Birgitta Johansson** hade besökt Skåne, för att titta och lyssna på rara grodor, kom man hem med en alpsglare i artpåsen. En minst sagt förvånad vän av ordning undrar givetvis hur nu detta gick till. Grodor och alpsglare uppträder liksom inte vare sig på samma nivå eller i samma biotop. Den enda förklaring, som för närvarande står till buds, är att Gunnar och/eller Birgitta gjorde precis som i sagan, tog upp en groda och gav denne en kyss, men i detta fall förvandlades inte grodan till en prins utan till en alpsglare. Ett minst sagt nytt, överraskande och suveränt ornitologiskt lyckligt slut på en klassisk saga.

de WP-kryssglada JOKarna **Bosse Carlsson**, **Seppo Haavisto** och **Sven Karlsson** tagit en skådartripp till Korsika. Här ägnade man sig inte bara åt att studera medelhavsarter, utan också till att delta i en studiecirkel på temat "Tveksamt kryssbara fåglar". Då studerades mycket ingående en **Kungsfasan**, som visade sig vara halt och bara kunde linka runt i cirkel, men dock vara kryssbar enligt vissa WP-regler. Att få studera en linkande fasan, som bara kan halta runt i cirkel, måste väl vara exakt vad som avses med att studera i en studiecirkel. Visst berikas man av att delta i studiecirkel. Ibland kan man t o m bli rik på WP-kryss.

JOK-BLADETS TRYCKNING

Under alla de år som undertecknad (=bladets nuvarande redaktör) arbetat med JOK-bladet, sedan mitten av 1990-talet, har trycket av detta, inklusive medlemsförteckning och miniförteckningen över Järvafältets fåglar, hela tiden skötts av **Björn Weiland**. Tack vare hans utomordentliga, och bokstavligt värdefulla medverkan, har vi fått JOKs utskick tryckt till en mycket förmånlig kostnad.

Detta har i sin tur medfört att vi kunnat producera tre utskick/år, och ändå behålla den ganska så låga medlemsavgiften (50 kr/år) som JOK haft sedan 1991.

Tyvärr har Björn inte längre någon möjlighet att hjälpa JOK med tryckningen. Därför har vi med ljus och lykta sökt finna någon annan tryckare, som till ett hyfsat pris kan hjälpa oss att trycka/kopiera utskicket.

Inför utskicket nr 2/2010 har vi fått kontakt med en ny tryckare, vilken gett oss ett pris som

åtminstone verkar ligga något under normalt marknadspris.

Dock blir den nya tryckkostnaden flera gånger högre än det förmånligt låga pris som Björn under många år lyckades förhandla fram åt JOK.

Hur framtiden ser ut för JOK-blad/utskick blir något för kommande styrelse att besluta om. Önskar medlemmarna även i framtiden få ett tryckt JOK-blad i brevlådan, krävs förmodligen så småningom en höjning av medlemsavgiften.

Ett annat och sannolikt mycket billigare alternativ är att skicka JOK-blad m m via internet, vilket dock kan kräva mer datakunskap/kapacitet hos både avsändare och mottagare.

Internetvarianten gillas säkert mycket bra av ett antal medlemmar, men av andra ogillas den i lika hög grad.

Avslutar med att än en gång tacka **Björn Weiland** för hans mångåriga medverkan vid JOK-bladets tryckning.

Innekvällar hösten 2010

Tisdagen 28 september – Etiopen

Björn Christensson åkte i vintras med en resa till Etiopien anordnad av Håkan Pohlstrand och Stig Holmstedt.

Håkan Pohlstrands skådarlogistiska lösning med ambulerande tärtläger och trossvagn är smått klassisk.

Fågelmässigt erbjuder landet en stor variation med hela 30-talet endemiska arter.

Lägg därtill många spännande däggdjur.

Välkommen att njuta av Björns läckra bilder från denna resa.

Tisdagen 2 november – Alaska

Vår egen ordförande **Stig Holmstedt** ledde en resa sommaren 2009 till Alaska. Resmålet kräver knappast någon närmre presentation.

Kvällens ciceron är Stig själv, där bildmaterialet är ett resultat av flera duktiga fotografer, sammanställt av Mathias Bergström.

Innekvällarna äger rum på Naturskolan vid Väsby gård på norra Järvafältet med början kl 19:00.

Parkering vid Bögs gård, därefter en kilometers uppfriskande promenad. Klubben bjuder alltid på fika med dopp efter föredraget!

JOK-bladet 2/2010

Bidrag till detta JOK-blad har lämnats av bl a ett stort antal mycket ivriga ryktes-spridare. Bidrag, uppslag, idéer m m till kommande JOK-blad mottages tacksamt.